

2022-02-21 Dnr 21/04553

Justitiedepartementet,
Enheten för lagstiftning om allmän ordning
och säkerhet och samhällets krisberedskap
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Yttrande över utredning om granskning av utländska direktinvesteringar (SOU 2021:87)

Ert dnr Ju2021/03838

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) har i uppdrag att verka för yttrandefrihet, mångfald och tillgänglighet inom press, radio och tv samt att följa och analysera utvecklingen inom medieområdet. MPRT:s yttrande avgränsas därför till myndighetens verksamhetsområde.

10.6.6 Ska ett svenskt granskningssystem gälla för investeringar i vissa medieföretag?

MPRT bedömer att ett svenskt granskningssystem för utländska direktinvesteringar bör omfatta mediesektorn.

Journalistiken och mediernas roll för den demokratiska utvecklingen och stabiliteten i Sverige ska inte underskattas. En välinformerad allmänhet får ses som ett fundament för ett civilt försvar och det är viktigt att värna om ett fortsatt högt förtroende för medierna. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har i sin rapport MSB1844 från oktober 2021 identifierat *nyheter och samhällsinformation* som samhällsviktig verksamhet.

För det fall det skulle finnas dylika granskningssystem som omfattar medieföretag i andra medlemsländer men inte i Sverige ser MPRT risken för att svenska medieföretag blir mer intressanta för sådana investeringar som kan innebära säkerhetsrisker. I sammanhanget kan nämnas att MPRT har jurisdiktion över vissa satellitsändningar från Ryssland som riktar sig mot bland annat de baltiska länderna. Flera av dessa mottagarländer har haft synpunkter på en av

dessa satellitkanaler, bland annat med hänsyn till säkerhetsaspekter kopplade till konflikten i Ukraina.

En reglering som omfattar medieföretagen skulle kunna utformas såsom utredningen föreslår i dess bilaga 2 men behöver utredas noggrant. Eftersom enbart investeringar av utländska fysiska och juridiska personer ska kunna omfattas av en sådan reglering kan den komma att kringgås på olika sätt. Därför bör ett sådant system i förekommande fall kompletteras med regler om att tillstånd för radio- och tv-sändningar ytterst ska kunna återkallas om sändningarna innebär säkerhetsrisker för Sverige. Det är en fråga som för närvarande är under beredning.

10.6.7 En eventuell reglering av medieområdet skulle kunna omfatta verksamheter som ger ut allmänna nyhetsmedier

MPRT delar utredningens uppfattning om att tillämpningsområdet för ett granskningssystem av det slag som nu är ifråga bör avgränsas. Hur avgränsningen ska ske bör dock utredas närmare. Den definition av allmänna nyhetsmedier som finns i mediestödsförordningen (2018:2053) tar inte hänsyn till faktorer såsom räckvidd, genomslagskraft, eller tillgång till infrastruktur. Förordningen tar inte heller hänsyn till andra faktorer som skulle kunna ha betydelse för om sådana utländska direktinvesteringar i medieverksamheter kan medföra risker för Sveriges säkerhet, allmän ordning eller allmän säkerhet. Till detta kommer att mediestödsförordningen i dess nuvarande form endast gäller fram till år 2023 och är under utredning.

I utredningen föreslås antingen Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller Myndigheten för psykologiskt försvar få i uppgift att ta fram föreskrifter för tillämpningsområdet av den aktuella regleringen. MPRT, som inte har någon erinran mot detta, bistår gärna i ett sådant arbete.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Charlotte Ingvar-Nilsson. Omvärldsanalytikern Marie Swanström har varit föredragande. Juristerna Ola Vigström och Ida Nilsson samt enhetscheferna Maria Bergerlind Dierauer och Georg Lagerberg har deltagit i den slutliga beredningen.

Charlotte Ingvar-Nilsson